СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 4.4. Науки за земята (Минералогия и кристалография) за нуждите на научно направление „Експериментална минералогия и кристалография“ в Института по минералогия и кристалография „Акад. Иван Костов“ при БАН, обявен в ДВ, бр. 56 от 19.06.2026 г.

Кандидат: гл. ас. д-р Лилия Владимирова Цветанова, Институт по минералогия и кристалография - БАН

Член на Научното жури: доц. д-р Елена Славчева Тачева, Институт по минералогия и кристалография - БАН

Съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и чл. 18, ал. 2 от „Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Институт по минералогия и кристалография „Акад. Иван Костов” – БАН“ (Правилник на ИМК-БАН), **д-р Лилия Владимирова Цветанова** отговаря на условията за заемане на академичната длъжност „доцент“, а именно: [1] придобила е образователната и научна степен „доктор“ през 2017 г.; [2] заемала е в продължение на 11 години академичните длъжности „асистент“ (от 2015 до 2017 г.) и „главен асистент“ (от 2018 г. досега); [3] предоставила е достатъчен брой (21 бр.) публикации в специализирани научни издания, които не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“; [4] нейната научна дейност отговаря на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 4.4. Науки за Земята, както и на изискванията в Приложения № 1 и № 2 от Правилника на ИМК-БАН; [5] няма доказано по законоустановения ред плагиатство в представените за конкурса научни трудове.

За участие в конкурса д-р Цветанова е представила: списък, копия и резюмета на български и на английски език на своите научни трудове (21 бр.); справка за цитиранията (27 бр.); справка за участията с доклади (6 бр.) и постери (16 бр.) в научни форуми у нас (11 бр.) и в чужбина (11 бр.), както и списък на 7 национални научноизследователски проекта, като на един от тях е била ръководител. Всички представени 21 публикации са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, разпределени по квартили както следва: Q1 – 6 бр., Q2 – 5 бр., Q3 – 1 бр., Q4 – 4 бр. Три от публикациите са определени като „Публикации в издания със SJR без IF“ (публикации № 5, 13 и 16), които при проверка в SCImago Journal & Country Rank се оказват с квартил Q3/Q4 и съответно носят повече точки. В една от публикациите тя е първи автор, в 2 – втори, а в останалите 18 – трети и следващ автор. Въпреки че публикуваните изследвания са колективно дело, авторският принос на кандидата е коректно посочен в представената от нея „Авторска справка за научните приноси в публикациите“. Тя участва активно в експерименталната дейност (синтез, модификация и йонообмен на материалите), в аналитичната работа (рентгенофлуоресцентно (WDXRF) и прахово рентгенодифракционно (XRD) характеризиране, интерпретация на химичния и фазовия състав), както и в обобщаването на получените резултати. Д-р Цветанова е посочила 27 цитата (135 т.), с които повече от два пъти надвишава минималните изисквания (60 т.).

Научната и научно-приложната дейност на д-р Лилия Цветанова е в областта на експерименталната минералогия, кристалографията и материалознанието. Тя е насочена

към изследвания, свързани със синтеза, модификацията и характеризирането на широк спектър от природни и синтетични материали – титаносиликати, зеолити, геополимерни и керамични материали, композитни катализатори, техногенни продукти и природни минерални суровини.В публикационната дейност на кандидата се очертават четири основни тематични направления:

– Синтез, модификация и приложение на минерални материали: изследване на взаимовръзката между химичния състав, структурните особености и функционалното поведение на изучаваните системи.

– Изследване на сорбционни, каталитични и биологични свойства: проучване на поведението на материалите при взаимодействието им с различни замърсители и биологични системи.

– Оползотворяване на природни и техногенни суровини: насочено към получаването на геополимерни, керамични и циментови материали.

– Минераложки, кристалохимични и аналитични изследвания: изучаване на природни минерални системи с помощта на съвременни методи.

Чрез прилагането на съвременни аналитични и физикохимични методи тези изследвания разширяват познанията за механизмите на йонообмен, сорбция, фазообразуване и структурно-фазови преобразувания, както и за факторите, определящи фотокаталитичните и технологичните свойства на материалите. Получените резултати разкриват нови възможности за практическото им приложение при пречистване на води и газови потоци, детоксикация и оползотворяване на индустриални и растителни отпадъчни продукти. В този контекст задълбочената квалификация на д-р Цветанова в рентгенофлуоресцентния (WDXRF) и рентгеноструктурния анализ (PXRD) я прави ценен сътрудник в интердисциплинарни изследователски колективи в областта на минералогията и материалознанието.

Критични бележки и препоръки: Авторската справка представя приносите на д-р Цветанова в твърде обобщен вид, което не отразява в пълна степен реалния ѝ личен принос в конкурсните научни публикации. Личните ми наблюдения потвърждават нейното активно участие във всички етапи на научноизследователската дейност – от експерименталната и аналитичната работа до финалната подготовка, графичното оформление и написването на текстовете. Основната ми препоръка за бъдещото професионално развитие на д-р Цветанова е да се фокусира повече върху собствена научна тематика, като успешно съчетава това с доказаната си способност за екипна работа в научноизследователски колективи.

Заключение

Цялостната научноизследователска и професионална дейност на д-р Цветанова отговаря по обем и качество на изискванията за хабилитация. Затова в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 4.4. Науки за Земята (Минералогия и кристалография), обявен в ДВ, бр. 56 от 19.06.2026 г. за нуждите на научно направление „Експериментална минералогия и кристалография“ в Института по минералогия и кристалография „Акад. Иван Костов“ при БАН, **подкрепям кандидатурата на д-р Лилия Владимирова Цветанова и я препоръчвам на Научното жури.**

05.11.2026

Изготвил:

Заличено съгласно чл. 2 от ЗЗЛД

/ доц. д-р Елена Славчева Тачева/